

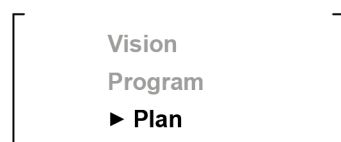

Göteborgs
Stad

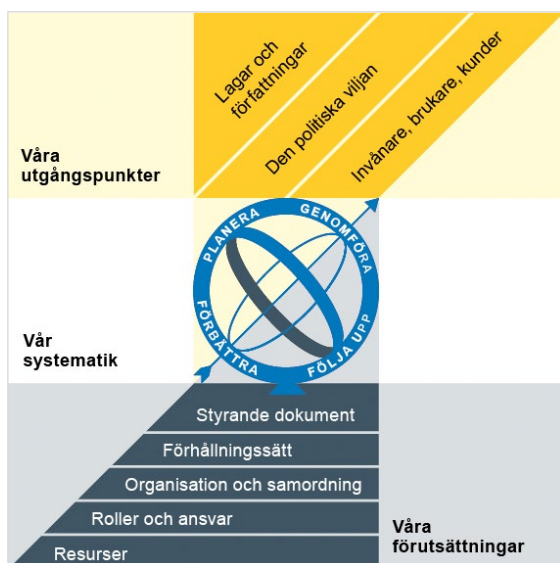
Miljö- och klimatnämndens plan för eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023–2025

Bilaga 10 till miljö- och klimatnämndens budget 2023

Planerande styrande dokument

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:	Gäller för: Miljö- och klimatnämnden och miljöförvaltningen	Diarienummer: MKN-2022-21932	Datum och paragraf för beslutet:
Dokumentsort: Plan	Giltighetstid: 2023–2025	Senast reviderad:	Dokumentansvarig: Hållbarhetssamordnare

Bilagor:

-

Innehåll

Innehåll	3
1. Inledning	4
1.1 Syftet med denna plan	4
1.2 Avgränsning	4
1.3 Vem omfattas av planen.....	4
1.4 Giltighetstid	5
1.5 Bakgrund.....	5
1.5.1 Göteborgs Stads mål inom den ekologiska dimensionen	5
1.5.2 Miljöförvaltningens utvecklingsmål	5
1.5.3 Miljö- och klimatnämndens budget	5
1.5.4 Systematisk miljöledning	6
1.6 Koppling till andra styrande dokument.....	6
1.7 Genomförande av denna plan	7
1.8 Uppföljning av denna plan	7
2. Miljömål 2023.....	8
2.1 Miljö- och klimatnämndens miljömål	8
2.2 Strategier och uppdrag för att nå målen	9
2.2.1 Driva och samordna	9
2.2.2 Tillsyn och kontroll.....	10
2.2.3 Miljöövervakning och miljödata.....	11
2.2.4 Förebild	11
2.3 Indikatorer och målvärden för uppföljning.....	11

1. Inledning

1.1 Syftet med denna plan

Planen konkretiserar miljö- och klimatnämndens eget bidrag till måluppfyllelsen av stadens miljö- och klimatprogram under 2023.

Planen utgår från miljö- och klimatnämndens budget 2023 och tar hänsyn till stadens styrande dokument och mål inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, miljöförvaltningens strategiska utvecklingsmål och Svensk Miljöbas kravstandard.

Miljö- och klimatnämndens verksamhet har både indirekt och direkt samt positiv och negativ miljöpåverkan. Vi bedömer att vår allra största påverkan på miljön är positiv och har sitt ursprung i de uppdragen miljö- och klimatnämnden genomför.

Det handlar om att driva och samordna stadens hållbarhetsarbete inom den ekologiska dimensionen och att bedriva tillsyn och kontroll av verksamheter i Göteborg. Detta är våra huvudsakliga uppdrag och det är genom dem vi framförallt bidrar till att nå målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

Därför har vi valt att låta vår miljöplan, miljö- och klimatnämndens plan för eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram, omfatta de budgetmål, de kommunfullmäktigesuppdrag till nämnden, och de nämnduppdrag till förvaltningen som adresserar de områden där verksamheten har sin allra största miljöpåverkan.

1.2 Avgränsning

Vår indirekta miljöpåverkan via uppdragen är betydligt större än den direkta miljöbelastningen från vår verksamhet. Därmed är våra uppdrag vår betydande miljöaspekt och därför innehåller denna plan endast mål för den indirekta miljöpåverkan. Motsvarande mål återfinns i miljö- och klimatnämndens budget 2023.

De direkta miljöaspekterna omfattar endast miljöbelastningen från förvaltningens egen verksamhet. Vi påverkar miljön negativt till exempel genom de transporter vi gör och det avfall vi ger upphov till. Miljöförvaltningen hanterar sin direkta miljöpåverkan från transporter, inköp, energiförbrukning, avfall och kemikalier.

Vi strävar efter att ständigt minska vår miljöbelastning genom att följa framtagna rutiner och genomföra olika åtgärder inom ramen för vårt systematiska miljöarbete. Vår direkta miljöpåverkan följs upp regelbundet med hjälp av mätetal för att säkerställa att vi gör vår del.

1.3 Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för miljö- och klimatnämnden och miljöförvaltningen.

1.4 Giltighetstid

Denna plan gäller för perioden 2023–2025 och revideras årligen.

1.5 Bakgrund

1.5.1 Göteborgs Stads mål inom den ekologiska dimensionen

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram är stadens övergripande styrande dokument för en omställning till ett ekologiskt hållbart samhälle 2030. I programmet finns delmål som berör Göteborgs Stads verksamheter samt strategier som ska omsättas till verksamhetsspecifika miljömål.

Kommunfullmäktige beslutade augusti 2020 att alla förvaltningar och bolag ska formulera egna klimatmål som bidrar till att nå 1,5 graders målet.

Det finns även mål i Göteborgs Stads Avfallsplan 2030 som behöver hanteras i förvaltningens systematiska miljöledningsarbete.

1.5.2 Miljöförvaltningens utvecklingsmål

Miljöförvaltningen har formulerat tre strategiska utvecklingsmål som beskriver vad vi vill vara 2025. Till varje strategiskt utvecklingsmål har ett antal delmål tagits fram. De strategiska utvecklingsmålen samt de delmål som stödjer det systematiska miljöarbetet är:

- **Verksamhet i världsklass** – vi utför effektiv tillsyn och kontroll som strategiskt styr mot att hållbarhetsmålen uppnås
- **Förebild och föregångare i världen för strategiskt hälso- och miljöarbete** – vi delar med oss av innovativa effektiva och systematiska arbetssätt
- **Stadens bästa arbetsplats** – vi har den kompetens som krävs för att genomföra våra uppdrag och nå målen samtidigt som vi utvecklas och lär oss nytt

1.5.3 Miljö- och klimatnämndens budget

Baserat på förslaget i behovsutredningen 2023-2025 fastställs i miljö- och klimatnämndens budget 2023 uppdraget *”Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023”*.

Det innebär att miljöförvaltningens verksamhet ska bidra till att nå målen i miljö- och klimatprogrammet och ska implementera stadens gemensamma miljöledningssystem. Miljöförvaltningens arbete med att nå målen i miljö- och klimatprogrammet och den egna tillämpningen av miljöledningssystemet ska utgöra en förebild för andra förvaltningar och bolag i staden.

Miljöförvaltningens lokala miljömål i planen för nämndens eget bidrag till miljö- och klimatprogrammet är i linje med målen och uppdragen i kommunfullmäktiges och miljö- och klimatnämndens budget för innevarande år. Detta med syfte att verksamheten leder

till största möjliga miljönytta i sitt ordinarie arbete. Miljömålsuppfyllelsen följs upp i den ordinarie verksamhetsuppföljningen.

1.5.4 Systematisk miljöledning

Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning är det verktyg som styr och stödjer det systematiska miljöledningsarbetet. Anvisningen grundar sig på stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll så att miljöarbetet blir en naturlig del av förvaltningens styrning. Anvisningen ställer bland annat krav på att kartlägga verksamheten för att identifiera den största miljöpåverkan (betydande miljöaspekt) och att formulera miljömål.

Miljöförvaltningen är sedan 2010 miljödiplomerade enligt Svensk Miljöbas. Miljödiplomering är ett nationellt miljöledningssystem som ställer krav på verksamheter som vill miljödiplomeras. I det arbetet ingår att identifiera inom vilka områden miljöförvaltningens verksamhet påverkar miljön mest, både indirekt (påverkan från våra uppdrag) och direkt (påverkan från transporter, avfall med mera).

Miljöförvaltningens identifierade miljöaspekter är (rangordnade där 1 har störst miljöpåverkan):

1. Uppdrag enligt kommunfullmäktige och miljö- och klimatnämndens budget (betydande miljöaspekt)
2. Transporter
3. Inköp
4. Avfall
5. Energiförbrukning
6. Kemikalier

1.6 Koppling till andra styrande dokument

Denna plan är en bilaga till miljö- och klimatnämndens budget för 2023.

Övriga styrande dokument med koppling till denna plan:

- [Miljö- och klimatprogrammet 2021–2030](#)
- [Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning](#)
- [Svensk Miljöbas krav för miljödiplomering](#)
- [Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling](#)
- [Göteborgs Stads energiplan 2022–2030](#)
- [Göteborgsregionens avfallsplan 2021–2030](#)
- [Åtgärdsprogram mot buller 2019–2023](#)
- Åtgärdsplan för god vattenstatus 2022–2027 (när den blir antagen)

1.7 Genomförande av denna plan

Denna plan genomförs med utgångspunkt i miljö- och klimatnämndens och miljöförvaltningens verksamhetsplaner enligt rutin i förvaltningens systematiska miljöarbete.

1.8 Uppföljning av denna plan

Denna plan följs genom stadens ordinarie verksamhetsuppföljning enligt anvisning i förvaltningens systematiska miljöarbete.

Nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023–2025 kommer att följas upp årligen i delårsrapporterna per mars respektive augusti samt i årsrapporten.

2. Miljömål 2023

Miljö- och klimatnämndens miljömål har valts ut bland kommunfullmäktiges verksamhetsmål, de mål som riktats till nämnden från kommunfullmäktige samt nämndens mål som riktas till förvaltningen. Eftersom dessa mål adresserar de områden där verksamheten har sin allra största miljöpåverkan har vi inte tagit fram ytterligare mål.

De utvalda målen adresserar de uppdrag där vi bedömer att vi har störst möjlighet att påverka och där vi når störst effekt relaterat till målen i miljö- och klimatprogrammet. De är inte rangordnade utan alla målen är lika viktiga.

Figur 2 Göteborgs Stads olika grad av rådighet över miljöpåverkan i Göteborg.

Ur Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

2.1 Miljö- och klimatnämndens miljömål

Följande utvalda mål adresserar de uppdrag där nämnden bedöms ha störst möjlighet att påverka och nå störst effekt relaterat till målen i miljö- och klimatprogrammet:

1. Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö (3.2.3.3)
2. Göteborgs biologiska mångfald ska öka (3.2.3.2)
3. Företagsklimatet ska förbättras (3.2.4.1)
4. Göteborg ska vara en säker och trygg stad (3.2.7.1)

Miljö- och klimatnämndens verksamhetsspecifika klimatmål:

Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (3.2.3.1)

2.2 Strategier och uppdrag för att nå målen

Miljö- och klimatnämnden ska nå sina lokala miljömål genom att samordna och driva stadens miljö- och klimatprogram, stötta och driva på stadens övriga verksamheter genom det gemensamma miljöledningssystemet och genomföra andra beslutade satsningar för en hållbar utveckling inom den ekologiska dimensionen.

Genom att bedriva riskbaserad tillsyn och kontroll med hög kvalitet inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena påverkar vi Göteborgssamhällets möjligheter att uppnå både de nationella miljökvalitetsmålen och målen i stadens miljö- och klimatprogram.

Vår miljöövervakning ger staden en lägesbeskrivning av tillståndet i naturmiljön, vilket över tid hjälper oss att dels upptäcka förändringar i miljön och avvikelser från måluppfyllelsen, dels se om genomförda åtgärder får önskad effekt eller inte.

Nämndens systematiska miljöledningsarbete ska vara en förebild och gott exempel och på så sätt hjälpa andra verksamheter i staden i deras miljöarbete.

Genom att utföra följande grunduppdrag och budgetuppdrag under respektive övergripande strategi bidrar miljö- och klimatnämnden till att nå sina lokala miljömål i denna plan:

2.2.1 Driva och samordna

Inom ramen för arbetet med miljö- och klimatprogrammet 2021–2023

- Driva och samordna Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 (4.1.3)
- Följa upp mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 (4.1.4).¹
- Driva miljö- och klimatprogrammets strategi *Vi agerar som föregångare* (4.1.6), där miljö- och klimatnämnden är samordningsansvarig.
- Driva miljö- och klimatprogrammets strategi *Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen* (4.1.7), där miljö- och klimatnämnden är samordningsansvarig.
- Stödja Göteborgs Stads klimatråd (4.2.8) inom ramen för dess arbete med miljö- och klimatprogrammet.
- Fortsätta driva och utveckla klimatomställningsfunktionen (4.2.5)
- Vara stadens part i Climate-KIC, i Missionen *EU:s 100 klimatneutrala och smarta städer*, samt i Viable Cities (4.2.10)
- Driva och samordna genomförandet av Göteborgs Stads energiplan (4.1.10)
- Utöka energi- och klimatrådgivningen för att hjälpa privatpersoner, föreningar och företag att minska sin energianvändning och effektopparna i energisystemet (3.3.1)

¹ En första uppföljning av miljö- och klimatprogrammets mål och delmål, inklusive analys av måluppfyllelse sker under våren 2023.

- Ta fram ett kunskapsunderlag för att bedöma vätgasens potentiella roll i energiomställningen (4.2.2)
- Ta fram förslag på hur nämnder och styrelser ska synliggöra sina klimatåtaganden och vilka som utöver detta även ska upprätta klimatbudget (3.3.4)
- Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023 (4.1.11)
- Bidra till stadens strategiska stadsplanering (4.1.13)
- Samordna uppföljning och utveckling av kompensationsåtgärder och grönytefaktorer för ekosystemtjänster i plan- och exploateringsprojekt (4.1.12)
- Miljö- och klimatnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden och kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att genomföra åtgärder för att nå god vattenstatus i hav, sjöar och vattendrag enligt Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus 2022–2027²
- Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller (4.1.9)

Inom ramen för arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem

- Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem (4.1.5)
- Aktivt bidra till genomförande av den regionala avfallsplanen A2030 (4.2.9)

Inom ramen för arbetet för en hållbar utveckling inom den ekologiska dimensionen

- Aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar (3.3.7)
- Utveckla metodik för hållbarhetsnyttoinvesteringar och samhällsekonomiska analyser (4.2.1)
- Inrätta och utveckla en samarbetsfunktion för Göteborgs Stads aktörer med koppling till livsmedelsförsörjningen (3.3.3)
- Koordinera arbetet i KIMO och representera staden i Klimatkommunerna och Sveriges miljökommuner (4.2.12)

2.2.2 Tillsyn och kontroll

- Bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena (4.1.1) och genomföra miljö- och klimatnämndens planer för miljötillsynen för 2023–2025, för livsmedelskontrollen för 2023–2025, och för prövning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagarna 2023–2025.
- Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet (4.1.1)
- Bedriva utvecklingsarbete för att säkerställa att prövning, tillsyn och kontroll blir genomförd med kvalitet (4.2.13)

² Åtgärdsplan för god vattenstatus förväntas antas av Kommunfullmäktige 2023.

2.2.3 Miljöövervakning och miljödata

- Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2023 (4.1.8)

2.2.4 Förebild

- Miljöförvaltningens lokala systematiska miljöledningsarbete ska vara en förebild för andra förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad och på så sätt hjälpa dem genom att vara ett gott exempel.
- Anpassa förvaltningens kontorslokaler (4.2.14) på Karl Johansgatan 23 utifrån hållbarhetsperspektiven.

2.3 Indikatorer och målvärden för uppföljning

Nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023–2025 följs upp årligen i delårsrapporterna per mars respektive augusti samt i årsrapporten. Detta i enlighet med stadens ordinarie uppföljningsprocess, och de indikatorer och målvärden som fastställts i kommunfullmäktiges och miljö- och klimatnämndens budget för innevarande år.